

FOTO: ARCHIV

JÍDLA A PITÍ

Příhodné podnebí umožňuje především pěstování výtečné zeleniny a ovoce. To oceníte hlavně na místních trzích, která hýří barvami. K nejpopulárnějším plodům patří červené pálivé papričky, suší se na spoustě domech. Používají se především na výtečný paprikový protlak „ajvar“, který se dává jako příloha zejména k masům.

Opravdovou specialitou regionu je ohridský pstruh, který žije pouze v tomto jezeře. Velkou nabídku ryb má téměř každá restaurace.

A rozhodně neprohloupíte, objednáte-li si láhev některého z vynikajících makedonských vín. Některé značky jsou už běžné k dostání i v České republice. Nejrozšířenější místní pivní značkou je Skopsko, nemělo by zklamat ani „náročné české pivaře“.

Pořádnou večeři se pak sluší zapít balkánskou pálenkou z hroznů „rakiji“.

→ umně spojuje cihly a travertin. Interiér je pak bohatě zdobený freskami s biblickými výjevy. Nástěnné malby v kostele sv. Klementa představují rovněž novou kapitolu středověkého malířství a první známé práce významných malířů fresek Michaela a Eutychia. Součástí komplexu je i Galerie ikon (viz Kam do muzea).

Posledním z významných ohridských kostelů je Sv. Sofija v centru města poblíž jezera. Vznikl na základech raně křesťanské baziliky. Přestavěn a vyzdoben freskami byl v polovině 11. století, čímž se spolu se stejnojmenným kyjevským kostelem řadí k unikátním památkám v Evropě. Nejstarší a nejlépe zachovalé fresky se nacházejí kolem hlavního oltáře. Chrám postavený ve tvaru písmene T v historii dosti utrpěl – nejdříve jej Turci přeměnili na mešitu (za pozornost stojí neobvyklá kazatelna, islámský mimbar) a pak se dokonce na nějakou dobu stal skladištěm. Křesťanské poslání začal opět plnit až v roce 1912.

Sv. Naum, už jen kousek od Albánie

Jako maják na konci světa působí poslední makedonská výspa u Ohridského jezera. Skutečně pár metrů od hranice s Albánií, 29 km jižně od Ohridu, se nalézá impozantní kostel a klášter Sv. Naum. Stojí na malém kopci přímo nad

hladinou jezera, a je tak velmi oblíbeným terčem fotografických objektivů. V sezóně sice patří k populárním výletním cílům, ale už v září můžete mít štěstí a být tu úplně sami. Nikým nerušení poslouchat skřekot pestrobarevných pávů, kteří si pyšně vykračují po kostelních střeších, obdivovat mystický interiéru a také ochutnat rakiji, kterou vám možná nalije některý z mnichů s vousy jen o něco kratšími než jejich dlouhá černá roucha.

Původní kostel postavil v roce 900 legendární sv. Naum a o deset let později tu byl i pohřben. Kostel zničili Turci, současný svatostánek se začal stavět v 16. století. Většinu fresek, až na pár o pár set let starších výjimek, má ovšem na svědomí až albánský mistr Trpo, který se jim věnoval šest let počínaje rokem 1800. Jednou z nejznámějších nástěnných maleb je „Nanebevzetí sv. Nauma“ v kapli nad světcovou

hrobkou, zobrazující Cyrila a Metoděje s jejich učedníky. Naum je ten první zleva, sv. Klement druhý. Říká se, že se z Naumova hrobu čas od času ozývá nepravidelné bušení. Prý je to bijící světovo srdce.

V části kláštera je dnes luxusní hotel a restaurace. Z Ohridu sem jezdí několik autobusů denně, v letní sezóně i dvakrát více. Nezapomenutelnou ovšem může být plavba lodí po stejné trase.

Hlavní město poezie, Struga

Naprostým protikladem Ohridu je Struga, město vzdálené patnáct kilometrů. Je to především letovisko s mnoha hotely, promenádami, obchody a restauracemi, kde tráví teplé letní dny makedonští turisté. Moderní vzhled ovšem klame, místní historie se prolíná s ohridskou a rovněž pamatuje dobu neolitu. Za Římanů nesla Struga jméno Enhalon – úhoř. A mělo svou logiku: úhoři z Ohridského jezera začínali právě tady svou pouť, která končila až v Sargasovém moři. Slovo Struga je slovanského původu a znamená „loviště“.

Do makedonské historie se ovšem město mnohem více zapalo v 19. století. V období, kdy slovanští Makedonci začínali prožívat své národní obrození. Narodili se tu významní básníci a vzdělanci, bratři Dimitrij a Konstantin Miladinovové. Již přes čtyřicet let se na jejich počest pořádá každoročně festival poezie, kam přijíždějí básníci z mnoha zemí. Struga tak poměrně rychle získala novodobé přízvisko: hlavní město poezie.

Zkrátka, Ohridské jezero je nádherné místo. Kdyby bylo ve střední nebo západní Evropě, už by dávno bylo turistickou záležitostí číslo jedna. Takhle si na své „zahraniční“ objevování musí ještě nějaký čas počkat. Ale snad je to i dobře. Tomu, kdo sem alespoň na chvíli zavítá, už možná ani nepřijde nadený slogan města Ohridu. Ten láká slovy: Kam i andělé jezdí na prázdniny...

ADELA POLÁKOVÁ

Pohled na zátoku u města Ohridu z hradeb pevnosti.

FOTO: ADELA POLÁKOVÁ